

Datum 2022-03-09
Diarienummer 1379/21

Kulturdepartementet
ku.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till
ku.ko@regeringskansliet.se

Kulturdepartementets
diarienummer: Ku2021/02071

Göteborgs Stads yttrande över remiss från kulturdepartementet Återstartsutredningens betänkande Från kris till kraft, återstart för kulturen (SOU 2021:77)

Generellt sett tillstyrker staden återstartsutredningens förslag, vilka bidrar till att kultursektorn på kort sikt får förutsättningar för nystart och utveckling efter pandemin. På längre sikt kan förslagen bidra till ett starkt, hållbart och oberoende kulturliv. Staden ser det som en styrka att ett brett urval av aktörer har fått möjlighet att delta i arbetet med utredningen och att förslagen riktar sig till stora delar av kultursektorn.

Göteborgs Stad ser positivt på att utredningen föreslår finansiella tillskott till en rad kulturverksamheter, även om behoven kan vara större än de föreslagna summorna. Staden ställer sig generellt kritisk till specialdestinerade statsbidrag då dessa ofta medför mycket administration och riskerar att bli kontraproduktiva. Ökade tillskott bör i så stor utsträckning som möjligt lämnas i form av generella statsbidrag. Långsiktiga permanenta satsningar som adresserar strukturella problem bör prioriteras framför kortsiktiga och tillfälliga stöd.

I utredningen presenteras ett antal förslag till fortsatta utredningar och särskilda uppdrag till statliga myndigheter. Göteborgs Stad välkomnar särskilt en utredning kring hur kultursamverkansmodellen kan utvecklas. Utifrån ett storstadsperspektiv ser staden ett behov av en utvecklad modell som kan ta tillvara storstädernas innovationskraft, kompetens och potential.

Göteborgs Stads synpunkter redovisas nedan i enlighet med utredningens disposition.

7.2 Förslag för kulturens återstart

Förslagen tillstyrks då behovet av återstarts- och utvecklingsstöd är stort. Staden vill särskilt lyfta det fria kulturlivet och de privata kulturaktörernas utsatta situation. I förslaget ges Statens kulturråd i uppdrag att samråda med regionerna vad gäller utformning och fördelning av myndighetens del av det nationella återstarts- och utvecklingsstödet. Göteborgs Stad vill betona behovet av dialog även med landets tre storstäder, vilka utgör kulturella centrum inom sina respektive regioner.

Gällande förslaget till stöd för återstart och utveckling inom filmsektorn vill staden framhålla de mindre aktörernas behov och möjligheter att ta del av stödet. Likaså vill staden lyfta att det stärkta stödet för musikarrangörer bör prioritera icke-offentligägda aktörer samt aktörer som bjuder in sin publik utan entréavgifter.

Förslaget om kulturcheckar som stimulansstöd är svårbedömt då detta inte tidigare prövats på nationell nivå i Sverige. Det är viktigt att kulturcheckarnas värde och den förväntade effekten står i rimlig relation till den administration som krävs. Det finns även en risk att kulturcheckarnas nyttjandegrad kommer att variera mellan olika grupper, vilket kan bidra till att förstärka befintlig ojämlikhet i kulturkonsumtionen.

7.3 Långsiktig förstärkning av kulturens ekonomiska förutsättningar

Göteborgs Stad är positiv till de föreslagna anslagsförstärkningarna. Pandemin har tydliggjort ett antal strukturella problem inom kultursektorn. Långsiktiga permanenta satsningar som tar sikte på kultursektorns strukturella problem ger förutsättningar för planering och kontinuitet.

7.4 Stärk internationellt utbyte och samverkan

Göteborgs Stad delar betänkandets bedömning att internationellt utbyte är viktigt för att stimulera utveckling bland kulturaktörerna.

7.5 Stärk trygghetssystemen

Utredningen föreslår en utveckling av informationen om trygghetssystemen till bland annat egenföretagare samt en särskild utredning om hur stipendier ska hanteras inom a-kassa och socialförsäkring. Under pandemin har bristerna i trygghetssystemen för kulturutövare blivit tydliga och Göteborgs Stad ser positivt på de föreslagna åtgärderna.

7.6 Ta tillvara digitaliseringens möjligheter

Göteborgs Stad vill understryka att det är centralt att det formuleras en nationell digital kulturarvsstrategi som koordineras med statens satsning på öppendata och att digitaliseringarna leder till öppen och länkad kulturarvsdata. Staden bedömer att Riksantikvarieämbetet bör ges i uppdrag att utreda och skapa en gemensam nationell digital infrastruktur då man redan idag har ett uppdrag att samordna och driva utveckling av museisektorn.

Göteborgs Stad ser positivt på en utredning gällande hur bibliotekens utlån av e-böcker kan samordnas nationellt, men vill lyfta att en möjlig tolkning av utredningens skrivning är en formatstyrd logik som tvingar biblioteken in i en viss typ av avtal. De avtalsmodeller som finns idag möjliggör förhandling och är ej bindande och det är av vikt att utredningen bedrivs i samråd med representanter från kommunala huvudmän som bedriver folkbiblioteksverksamhet.

7.7 Förbättra förutsättningar för kulturella och kreativa näringar

Beroende på hur produktionsincitament/stödformer för film och tv utformas kan dessa vara till stor fördel för lokala aktörer, det finns dock en risk att incitamenten kan gynna större koncernstrukturer och missgynna mindre aktörer.

Det föreslagna exportstödet bör inte bara fördelas till företag som fungerar som mäklare mellan internationella marknader och svenska kulturaktörer utan även kunna ges som projektstöd för att förstärka kommunala och regionala satsningar.

7.8.1 Förbättra kulturskolornas möjligheter till långsiktigt utvecklingsarbete

Göteborgs Stad ser positivt på att det årliga bidraget om 200 miljoner permanenteras och vill påtala betydelsen av att staten utvecklar en fördelningsprincip som bygger på kontinuitet och likvärdighet.

7.8.2 Utred behov av ytterligare insatser för kulturskolan

Göteborgs Stad tillstyrker förslaget att regeringen tillsätter en utredning med uppdraget att analysera om det behövs ytterligare insatser för att främja en jämlik tillgång till kulturskoleverksamhet i hela landet. Staden betonar att vid ett eventuellt införande av en regionalt samordnande funktion är det viktigt att rollfördelningen i relation till de kommunala huvudmännen är tydligt definierad.

Göteborgs Stad bedömer att införandet av en kulturskolelag kan vara ett sätt att säkerställa att barn och unga får likvärdig tillgång till kulturverksamhet. Staden vill dock betona att de eventuella utökade uppdrag eller särskilda krav som kan följa av en kulturskolelag ska finansieras i enlighet med den kommunala finansieringsprincipen.

7.8.3 Främja förutsättningarna för kultur i skolan

Göteborgs Stad ser positivt på ett utökat samarbete mellan skolväsendet och olika kulturaktörer i syfte att främja skolans mål. Staden ser att det kan finnas ett behov av att Skolverket inom ramen för sitt främjandeuppdrag får i uppgift att synliggöra effekterna på måluppfyllelsen genom framtagande av kunskaps- och erfarenhetssammanställningar samt vägledningsmaterial. Materialet kan bidra till att fler skolor ger eleverna möjlighet till kulturupplevelser, vilket kan bidra till skolans måluppfyllelse.

7.9 Bredda deltagandet och minska snedrekryteringen i kulturlivet

Göteborgs Stad ser det som mycket viktigt att analysera och kartlägga orsaker till ojämnt deltagande i kulturlivet och systematiskt stärka förutsättningarna för en ökad mångfald inom kultursektorn. Under pandemin har många som tidigare varit verksamma inom kulturområdet tvingats söka annan sysselsättning och eventuellt inte återvänder branschen. Detta gör att kulturnäringsarna riskerar att stå inför ett kompetenstapp. Förutsättningarna för verksamma i branschen behöver stärkas så att behovet av kvalificerad personal kan säkerställas.

7.10 Utveckla kulturpolitikens inriktning

Ur ett kommunalt och storstadsperspektiv välkomnar Göteborgs Stad förslaget om att tillsätta en utredning med uppdrag att undersöka om, och i så fall hur, kultursamverkansmodellen kan utvecklas. Utifrån målformuleringen att skapa bättre förutsättningar för att uppnå de nationella kulturpolitiska målen genom utvecklad samverkan mellan stat, regioner och kommuner, är det önskvärt att förslaget på vad utredningen ska innehålla kompletteras. Innehållsformuleringarna inkluderar främst statliga perspektiv. De formuleringar som särskilt riktar sig till kommuner och i synnerhet storstäder bör stärkas. Dialog och samverkan mellan stat, region och kommun behöver stärkas, i synnerhet gäller detta dialogen med storstadskommunerna.

Förslaget att utreda förutsättningarna för en kulturstiftelse välkomnas. Finansieringen behöver stärkas och det finns behov av smidigare former för privata investeringar och donationer till kultur. Även på lokal och regional nivå undersöks, inom ramen för kulturmobiliseringsutredningen i Väst, intresset för att stärka näringslivets möjligheter att bidra till bättre ekonomiska förutsättningar för konst- och kulturlivet.

Vid behandlingen av ärendet i kommunstyrelsen antecknade representanterna från V och MP som yttrande en skrivelse från den 8 mars 2022 (bilaga A).

Göteborg den 9 mars 2022
GÖTEBORGS KOMMUNSTYRELSE

Axel Josefson

Mathias Sköld

Yttrande angående – Remiss från Kulturdepartementet - Återstartsutredningens betänkande Från kris till kraft, återstart för kulturen (SOU 2021:77)

Vi instämmer i Göteborgs stads tillstyrkande av förslagen i utredningen, men vill betona några perspektiv som särskilt viktiga i det fortsatta arbetet.

En översyn av kultursamverkansmodellen behöver särskilt beakta storstadsperspektivet där storstadskommunerna behöver ökad representation och inkludering i dialogen med stat och region. Eftersom kommunerna står för 40% av de offentliga utgifterna, dvs nästan samma nivå som staten, bör utredningen syfta till att särskilt stärka dialogen och utveckla samverkan med kommunerna. Storstäderna är idag svagt inkluderade och representerade. Storstäderna är beredda att ta såväl ett regionalt som nationellt ansvar i dessa frågor. Vi vill även lyfta Kulturnämndens bedömning att det finns behov av att inom ramen för utredningen särskilt se över museernas grundfinansiering samt området bild och form inom kultursamverkansmodellen.

Vi vill särskilt framhålla vikten av ett förstärkt och permanentat utvecklingsbidrag till Kulturskolan, ett förslag som skulle bidra stort till ökade möjligheter för barn och ungas kulturutövande.